

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Teismo sprendimų pripažinimas ir vykdymas>Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą? Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą?

Čekija

1 Kas yra teismo sprendimų vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose?

Tai reiškia priverstinį vykdomajame dokumente nustatytos pareigos vykdymą, net jei tai prieštarauja asmens, kuriam buvo nustatyta pareiga, valiai. Jeigu asmuo savanoriškai nesilaiko vykdytiname teismo sprendime jam nustatytų pareigų, kreditorius gali kreiptis į teismą arba antstolį dėl teismo sprendimo užtikrinimo arba vykdymo.

Teismas priima nutartį ir atlieka vykdymo užtikrinimo veiksmus; šiuo atveju išimtis taikoma administracinėse ar mokesčių bylose užtikrinamoms teisėms. Todėl civilinėse bylose kreditorius visada gali kreiptis į teismą.

Teismo sprendime nurodytas kreditorius taip pat gali kreiptis į antstolį. Gavęs teismo leidimą, antstolis užtikrins teismo sprendimo vykdymą, išskyrus toliau nurodytus teismo sprendimus:

teismo sprendimus dėl nepilnamečio globos;
teismo sprendimus dėl apsaugos nuo smurto šeimoje;
Europos Sąjungos institucijų teisminius sprendimus;
užsienio teismo sprendimus.

Tačiau prašymą dėl vykdymo galima pateikti, jeigu vykdymo veiksmai turi būti atliekami pagal teismo sprendimą dėl nepilnamečio išlaikymo arba pagal užsienio teismo sprendimą, kai deklaracija dėl vykdymo buvo priimta laikantis tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, tarptautinės sutarties arba sprendimo dėl pripažinimo.

Teismo sprendimo vykdymo teisme tvarka reglamentuojama Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/163 su pakeitimais 251–351a straipsniuose. Tačiau su šeimos teise susijusių teismo sprendimų vykdymui taikomi įstatymo Nr. 292/2013 su pakeitimais 492–513 straipsniai, kuriais reglamentuojama ypatingoji teiseną.

Antstolio užtikrinamo teismo sprendimo vykdymo tvarka pirmiausia reglamentuojama įstatymo Nr. 120/2001 (Vykdymo kodeksas) su pakeitimais 35–73 straipsniais. Teismo antstolis taip pat imasi veiksmų pagal Civilinio proceso kodeksą, visų pirma tais atvejais, kai reglamentuojami individualių teismo sprendimo vykdymo būdai.

2 Kokia institucija ar institucijos įgaliotos vykdyti šiuos sprendimus?

Paprastai jurisdikciją priimti nutartį ir atlikti **teismo sprendimo vykdymo veiksmus** turi atsakovo bendrosios kompetencijos teismas (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 su pakeitimais 252 straipsnio 1 dalis). Šios taisyklės išimties nustatytos Civilinio proceso kodekso 252 straipsnyje.

Daugiau informacijos apie atsakovo bendrosios kompetencijos teismą žr. „Pagrindinės vietos jurisdikcijos taisyklės“ (informacijos suvestinės „Kurios šalies teismas kompetentingas? - Čekija“ 2.2.1 dalis).

Vykdymo veiksmus gali atlikti teismai ir teismo paskirti antstoliai. Apylinkės teismas yra vykdymą užtikrinantis teismas, kuriam priklauso dalykinis teisingumas pagal Teismo antstolių ir vykdymo veiklos įstatymo Nr. 120/2001 (Vykdymo kodeksas) su pakeitimais 45 straipsnį. Vykdymą užtikrinantis teismas, turintis vietinę jurisdikciją, yra teismas, kurio apylinkėje atsakovas turi nuolatinę gyvenamąją vietą, kurio apylinkėje yra užsieniečio gyvenamoji vieta. Čekijoje atsižvelgiant į apsisistojimo rūšį, registruotoji buveinė ir pan. Jurisdikcijos klausimas išsamiau aptariamas minėtame Vykdymo kodekso straipsnyje. Daugiau informacijos žr. skirsnį „Ką reiškia vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose?“

3 Kokiomis sąlygomis priimamas vykdomasis dokumentas arba sprendimas?

3.1 Procedūra

Teismo sprendimų vykdymas

Jeigu atsakovas savanoriškai nesilaiko vykdytiname teismo sprendime jam nustatytų pareigų, byla gali būti iškeliama tik kreditoriaus prašymu. Net ir nepateikus prašymo, pagal Ypatingąją teisena nagrinėjamų teismo bylų įstatymą Nr. 292/2013 su pakeitimais teismas priims nutartį dėl tam tikrų preliminarinių sprendimų vykdymo, pvz., byloje dėl apsaugos nuo smurto šeimoje.

Nutartis dėl teismo sprendimo vykdymo gali būti priimama tik jeigu teismo sprendime yra nurodyta kreditoriaus ir atsakovo tapatybės, apibrėžiama prievolės, dėl kurios įvykdymo pateiktas vykdymo prašymas, taikymo sritis ir turinys ir nustatomas prievolės įvykdymo terminas. Jeigu teismo sprendime nenurodytas prievolės įvykdymo terminas, laikoma, kad teismo sprendime nustatyta prievolė turi būti įvykdyta per tris dienas, o išskeldinimo atveju – per penkiolika dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos. Jeigu pagal teismo sprendimą prievolės turėtu laikytis daugiau nei vienas atsakovas ir jei prievolė gali būti įvykdoma dalimis, prievolę lygiomis dalimis turi įvykdyti visi atsakovai, nebent teismo sprendime nustatyta kitaip.

Teikiant prašymą dėl vykdymo nebūtina, kad kreditoriui atstovautų advokatas.

Prašyme dėl teismo sprendimo, kuriuo nustatoma pareiga sumokėti piniginę sumą, vykdymo turi būti nurodytas konkretus vykdymo būdas, taip pat turi būti įvykdytos kitos įstatyme nustatytos būtinos sąlygos. Prie prašymo dėl vykdymo būtina pridėti teismo sprendimo, kuris buvo įteiktas kartu su jo vykdymo patvirtinimu, kopiją. Sprendimą byloje priėmus pirmosios instancijos Teismas įteiks sprendimą kartu su šiuo patvirtinimu. Teismo sprendimo kopija gali būti nepridedama, jeigu prašymas dėl vykdymo pateikiamas sprendimą byloje priėmusiam pirmosios instancijos teismui.

Vykdymo byloje sprendimai visada priimami nutarimo forma.

Teismas nutartį dėl vykdymo paprastai priima neišklause atsakovo.

Čekijoje nagrinėjamoms byloms taikomas žyminis mokestis (žr. Žyminių mokesčių įstatymą Nr. 549/1991 su pakeitimais). Įstatyme nustatyta, kad pagrįstais atvejais pareigai sumokėti žyminį mokestį taikomos išimties.

Vykdomoji byla

Vykdymo veiksmus atlieka kreditoriaus prašyme dėl vykdymo nurodytas antstolis. Antstolio veiksmai prilyginami vykdymo teismo veiksmams.

Vykdomoji byla iškeliama remiantis kreditoriaus prašymu arba asmens, kuris įrodo, kad jam perėjo arba buvo perleista teismo sprendime nurodyta teisė, prašymu. Byla iškeliama tada, kai tokį prašymą gauna antstolis. Antstolis gali pradėti atsakovo turto aprašymą ir jį apsaugoti tik po to, kai teismas išduoda jam leidimą ir priima nutartį dėl vykdymo.

Prašyme dėl vykdymo būtina nurodyti:

antstolio, kuris turėtų vadovauti atliekant vykdymo veiksmus, tapatybę, taip pat jo registruotąją buveinę (antstolių sąrašą galima rasti [Čekijos antstolių rūmų svetainėje](#) (čėk. *Exekutorská komora České republiky*); antstolių teritorinė jurisdikcija nėra apibrėžta – antstoliai gali veikti visoje Čekijoje);
prašymo dalyką ir jo tikslą;
bylos šalių, t. y. kreditoriaus arba asmens, kurio teisė patvirtinta teismo sprendimu, ir atsakovo, tapatybes; fizinių asmenų atveju nurodomas asmens vardas, pavardė, bylos šalių nuolatinė gyvenamoji vieta arba užsieniečio gyvenamoji vieta Čekijoje atsižvelgiant į leidimo gyventi tipą, ir, kai taikoma, bylos šalių asmens kodai arba gimimo datos arba įmonės ar verslo pavadinimas, registruota buveinė ir identifikacinis numeris, jei tai yra juridiniai subjektai;
tikslus vykdomojo dokumento pavadinimas;
vykdytiną prievolę ir informaciją apie tai, ar atsakovas įgyvendino prievolę, kurios vykdymas buvo užtikrintas, ir jei taip, tai kokia apimtimi;
kai taikytina, įrodymus, kuriais kreditorius grindė savo teisę,
ir jį būtina pasirašyti.

Prie prašymo dėl vykdymo būtina pridėti vykdomojo dokumento, kuris buvo įteiktas kartu su jo vykdytinumo patvirtinimu, originalą arba patvirtintą kopiją, arba notaro dokumento, kuriuo leidžiamas vykdymas, kopiją, nebent vykdomąjį dokumentą priėmė vykdymą užtikrinantis teismas. Vykdomąjį dokumentą išdavusi institucija pateikia vykdytinumo patvirtinimą, o taikos sutarčių ir susitarimų vykdytinumo patvirtinimą pateikia juos patvirtinusi institucija.

3.2 Pagrindinės sąlygos

Nutartis dėl teismo sprendimo užtikrinimo (vykdymo) gali būti priimama remiantis vykdomuoju dokumentu, jeigu nustatyta prievolė nebuvo įvykdyta savanoriškai.

Vykdomasis dokumentas yra:

vykdytinas teismo arba antstolio sprendimas, jeigu juo pripažįstama teisė, nustatoma prievolė arba daromas poveikis turtui;

vykdytinas teismo arba kitos tyrimus ar baudžiamąjį persekiojimą atliekančios ir nuosprendžius priimančios įstaigos sprendimas, jeigu juo pripažįstama teisė arba daromas poveikis turtui;

vykdytinas arbitražo sprendimas (Pastaba. Čekijos Respublikos Aukščiausias Teismas ne kartą yra nurodęs, kad nors pagal Niujorko konvenciją dėl užsienio arbitražo sprendimų pripažinimo ir vykdymo priimtais arbitražo sprendimais gali būti pasiremta užtikrinant teismo sprendimo vykdymą netaikant specialios procedūros, jais negalima remtis kaip vykdomaisiais dokumentais (žr. 2018 m. birželio 12 d. Teismo sprendimą Nr. 20 Cdo 754/2018, 2017 m. rugpjūčio 16 d. Teismo sprendimą Nr. 20 Cdo 5882/2016 ir 2016 m. lapkričio 3 d. Teismo sprendimą Nr. 20 Cdo 1165/2016);

pagal specialius teisės aktus parengtas notaro dokumentas, kuriuo leidžiamas vykdymas;

vykdytinas teismo sprendimas ir kitas vykdomasis dokumentas, kurį priėmė viešojo sektoriaus institucija;

kiti vykdytini sprendimai ir patvirtintos taikos sutartys, kuriuos vykdyti leidžiama pagal įstatymą.

Jeigu vykdomajame dokumente nenurodytas prievolės įvykdymo terminas, laikoma, kad vykdomajame dokumente nustatyta prievolė turi būti įvykdyta per tris dienas, o išskeldinimo atveju – per penkiolika dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

Teisminis vykdymas

Atsakovo bendrosios kompetencijos teismas turi jurisdikciją priimti ir vykdyti sprendimą, atlikti teismo funkcijas prieš priimdamas nutartį dėl vykdymo ir dėl turto deklaracijų, nebent Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 su pakeitimais 252 straipsnyje nustatyta kitaip.

Nutartį dėl vykdymo galima priimti tik tokia apimtimi, kurios prašo kreditorius ir kuri, atsižvelgiant į teismo sprendimą, yra pakankama kreditoriaus reikalavimui patenkinti (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 su pakeitimais 263 straipsnio 1 dalis).

Teismas atmes prašymą dėl vykdymo, jeigu iš prašymo jau aiškiai matyti, kad gautų pajamų nepakaks net vykdymo išlaidoms sumokėti (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 su pakeitimais 264 straipsnio 2 dalis).

Vykdomoji byla

Antstolis vykdyto veiksmus atlieka gavęs teismo leidimą, išskyrus pirmiau nurodytus teismo sprendimus (1 punktas).

Prašymą dėl vykdymo gavęs antstolis prašo, kad vykdymo teismas ne vėliau kaip per penkiolika dienų nuo prašymo įteikimo leistų pradėti vykdyto veiksmus ir priimtų nutartį dėl vykdymo. Teismas leidimą išduoda per penkiolika dienų, jeigu laikomasi visų teisės aktuose nustatytų būtinųjų vykdymo sąlygų, teismas nurodys antstoliui iš dalies arba visiškai atmesti prašymą dėl vykdymo, jo nepriimti arba sustabdyti vykdomąją bylą. Antstolis privalo laikytis tokio nurodymo.

Vykdyto teismas, kuriam priklauso dalykinis teisingumas, yra apylinkės teismas.

Vykdyto teismas, turintis vietinę jurisdikciją, yra teismas, kurio apylinkėje atsakovas, kaip fizinis asmuo, turi savo nuolatinę gyvenamąją vietą, arba kurio apylinkėje yra užsieniečio gyvenamoji vieta atsižvelgiant į leidimo gyventi Čekijoje tipą. Jeigu atsakovas yra juridinis asmuo, vietinę jurisdikciją turi teismas, kurio apylinkėje yra atsakovo registruotoji buveinė. Jeigu atsakovas, kaip fizinis asmuo, neturi nuolatinės gyvenamosios vietos arba gyvenamosios vietos Čekijoje, arba jeigu atsakovas, kaip juridinis asmuo, neturi Čekijoje registruotosios buveinės, vietinę jurisdikciją turi teismas, kurio apylinkėje yra atsakovo turtas.

Tam tikros išimties, susijusios su vietine jurisdikcija, yra nustatytos Ypatingąja teiseną nagrinėjamų teismo bylų įstatyme Nr. 292/2013 su pakeitimais, pvz., 511 straipsnyje.

4 Vykdyto priemonių paskirtis ir pobūdis

4.1 Į kokį turtą gali būti nukreipiamas vykdymas?

Vykdyto veiksmai gali būti nukreipti tiek į kilnojamąjį, tiek į nekilnojamąjį turtą, teises ir kitą turtą, išskyrus tam tikras išimtis.

Vykdyto veiksmų negalima nukreipti visų pirma į toliau nurodytą turtą, kaip nustatyta Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 su pakeitimais 321–322 straipsniuose:

daiktus, kuriuos parduoti draudžiama pagal specialius teisės aktus arba į kuriuos nėra nukreipiamas vykdymas pagal specialius teisės aktus;

skolininkui nuosavybės teise priklausančius daiktus, kurie skolininkui yra reikalingi siekiant patenkinti savo ir šeimos materialinius poreikius arba atlikti darbą, taip pat į kitus daiktus, kurių pardavimas prieštarautų moralės normoms (visų pirma tai yra kasdieniai drabužiai, įprasta namų ūkio įranga, vestuviniai žiedai ir kiti panašaus pobūdžio daiktai, medicinos priemonės ir kiti daiktai, kurie skolininkui yra reikalingi atsižvelgiant į jo ligą arba fizinę negalią, gryniesiems pinigai, kurių suma lygi dviem asmens pragyvenimo lygiams, kaip nustatyta specialiuose teisės aktuose, gyvūnai, kurie iš esmės nėra laikomi ekonominės veiklos vykdyto tikslais ir kurie palaiko žmogui draugiją);

jeigu atsakovas yra verslininkas, vykdymas negali būti nukreiptas į jam priklausančius daiktus, kurie yra reikalingi jo verslo veiklai (ši taisyklė netaikoma, jeigu daiktams taikomi suvaržymai ir jeigu suvaržymo tikslas – patenkinti kreditoriaus reikalavimą);

techninę įrangą, kuria naudojamas pagal specialius teisės aktus atsakovas tvarko įrašus apie investavimo priemones arba kurioje saugo dokumentus, susijusius su šiuose įrašuose pateiktais duomenimis, taip pat į techninę įrangą, kuri naudojama duomenims apie investavimo priemonių savininkus teikti pagal specialius teisės aktus;

daiktus, kuriuos atsakovas įgijo kaip turto pakaitalą (ši taisyklė netaikoma, jeigu atsakovas turi teisę laisvai disponuoti šiais daiktais arba jeigu vykdymas yra susijęs su mirusio asmens skolų arba skolų, susijusių su daiktų, kurie buvo įgyti kaip turto pakaitalas, valdymu patikėjimo teise, išieškojimu).

Kreditore taip pat visada gali teikti prašymą dėl apribojimų taikymo pirmiau išvardytiems daiktams, jeigu juos įgijo atsakovas, kuris, tyčia padarydamas nusikaltimą ir nepagrįstai praturtėdamas, sukėlė žalą, ir jeigu kreditorius yra nuo tokio nusikaltimo nukentėjęs šalis.

Vykdymo veiksmai taip pat negali būti nukreipti į:

reikalavimus, susijusius su išmoka, kurią pagal draudimo liudijimą sumoka draudimo bendrovė, jeigu išmoka turi būti naudojama naujam pastatui statyti arba senajam remontuoti;

socialinės globos išmokas grynaisiais pinigais, pragyvenimo išmokas, valstybės socialinės paramos išmoką, būsto išmoką, vienkartinę valstybės socialinės paramos išmoką ir globos išmokas;

reikalavimus, kuriuos atsakovas įgijo kaip turto pakaitalą; ši taisyklė netaikoma, jeigu atsakovas turi teisę laisvai disponuoti šiais reikalavimais arba jeigu vykdymas yra susijęs su testatoriaus skolų arba skolų, susijusių su daiktų, kurie buvo įgyti kaip turto pakaitalas, valdymu patikėjimo teise, išieškojimu;

vykdymas gali būti nukreiptas tik į du penktadalius fizinių asmenų, kurie verčiasi verslu, reikalavimų, kylančių jiems vykdančiam verslo veiklą; tačiau jeigu

pateikiamas prašymas dėl bet kokių pirmaeilį reikalavimų vykdymo, vykdymas gali būti nukreipiamas į tris penktadalius tokių reikalavimų;

jeigu atsakovas yra autorius, vykdymas gali būti nukreiptas tik į du penktadalius autorinio atlyginimo reikalavimų; tačiau jeigu pateikiamas prašymas dėl bet kokio pirmaeilį reikalavimų vykdymo, vykdymas gali būti nukreiptas į tris penktadalius tokių reikalavimų (ši taisyklė taikoma ir reikalavimams, kylantiems iš menininkų ir pramoninės nuosavybės kūrėjų teisių).

Šiame sąraše pateikiami pagrindiniai teismo sprendimo užtikrinimo arba vykdymo metu taikomi apribojimai turtui, kurio vertė gali sumažėti. Civilinio proceso kodekse, pvz., 267b straipsnyje, nustatyti tam tikri papildomi apribojimai.

Sutuoktinių turto apribojimo būdas nustatytas Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 su pakeitimais 262a straipsnio 1 ir 2 dalyse ir Vykdymo kodekso Nr. 120/2001 su pakeitimais 42 straipsnyje. Į turtą, kuris priklauso sutuoktinių nuosavybei, nukreiptas vykdymas taip pat gali būti sankcionuojamas siekiant išieškoti vieno iš sutuoktinių santuokos metu arba iki santuokos susidariusią skolą. Išduodant vykdomąjį dokumentą atsakovo ir jo sutuoktinio sutuoktinių turtu taip pat laikomas turtas, kuris nėra sutuoktinių turtas vien todėl, kad teismo sprendimu buvo panaikintas sutuoktinių turto režimas arba sumažinta esama jo apimtis, arba todėl, kad sutuoktinių turto apimtis buvo sumažinta pagal sutartį, arba buvo susitarta dėl atskiro turto režimo, arba sutartimi buvo nustatyta, kad sutuoktinių turto kilmė nustatoma pasibaigus santuokai.

Vykdymas taikant atskaitymus iš darbo užmokesčio ar kitų atsakovo sutuoktinio pajamų areštuojant atsakovo sutuoktinio sąskaitą finansų įstaigoje, areštuojant kitus atsakovo sutuoktinio piniginius reikalavimus arba areštuojant kitą atsakovo sutuoktinio turtą, gali būti sankcionuojamas, jeigu siekiama išieškoti su sutuoktinių turtu susijusią skolą.

4.2 Koks yra vykdymo priemonių poveikis?

Teisminis vykdymas

Piniginė suma gali būti sumokama darant atskaitymus iš darbo užmokesčio, taikant areštą, administruojant nekilnojamąjį turtą, parduodant kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, areštuojant gamybos įmonę ir teismui suvaržant nekilnojamąjį turtą (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 su pakeitimais 258 straipsnio 1 dalis).

Teisminis vykdymas nustatant kitą prievolę, išskyrus piniginės sumos sumokėjimą, priklauso nuo nustatytos prievolės pobūdžio. Toks vykdymas gali apimti išskeldinimą, daiktų paėmimą, bendrų daiktų padalijimą, darbo užbaigimą arba kitų pareigų įvykdymą (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 su pakeitimais 258 straipsnio 2 dalis).

Teisminis vykdymas **parduodant įkaitą** gali būti atliekamas dėl areštuoto reikalavimo patenkinimo šiuo tikslu parduodant įkeistą kilnojamąjį arba nekilnojamąjį turtą, bendrus daiktus ir daiktų rinkinius, areštuojant įkeistą finansinį reikalavimą ir areštuojant kitas įkeistas nuosavybės teises (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 su pakeitimais 258 straipsnio 3 dalis).

Po to, kai apie vykdymą įrašoma į pradėtų vykdomųjų bylų registrą, antstolis įvertins, kaip bus atliekami vykdymo veiksmai, ir priims arba panaikins vykdomąją nutartį, susijusią su turtu, į kurį turėtų būti nukreiptas vykdymas. Vykdomoji nutartis – tai nutartis dėl vykdymo veiksmų atlikimo vienu iš būdų, nustatytų Vykdymo kodekso įstatyme Nr. 120/2001 su pakeitimais. Vykdomojoje nutartyje antstolis privalo pasirinkti vykdymo būdą, kuris nebūtų akivaizdžiai netinkamas, visų pirma atsižvelgiant į disproporciją, susijusią su atsakovo skolų suma, ir objekto, į kurį nukreiptus vykdymo veiksmus siekiama grąžinti atsakovo skolą, kainą.

Vykdymas, kuriuo siekiama, kad būtų sumokėta piniginė suma, gali būti atliekamas darant atskaitymus iš darbo užmokesčio ir kitų pajamų, taikant areštą, parduodant kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, areštuojant gamybos įmonę ir taikant antstolio nustatytus suvaržymus nekilnojamajam turtui, administruojant nekilnojamąjį turtą arba sustabdant vairuotojo pažymėjimo galiojimą.

Antstolio vykdymo, kuriuo nustatoma kita prievolė, išskyrus piniginės sumos sumokėjimą, būdas priklauso nuo nustatytos prievolės pobūdžio. Tai gali būti išskeldinimas, daiktų išmontavimas, bendrų daiktų padalijimas, darbo užbaigimas arba kitų pareigų įvykdymas.

Vykdymas **parduodant įkaitą** gali būti taikomas tenkinant areštuotą reikalavimą ir šiuo tikslu parduodant įkeistą kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą.

Draudimo disponuoti turtu tvarka reglamentuojama Vykdymo kodekso įstatymo Nr. 120/2001 su pakeitimais 44a straipsnyje ir 47 straipsnio 5 dalyje. Išskyrus atvejus, kai antstolis nusprendžia kitaip, įteikus pranešimą apie vykdymo pradžią, atsakovas negali disponuoti savo turtu, įskaitant nekilnojamąjį turtą ir turtą, kuris priklauso sutuoktinių turtui, išskyrus įprastą verslo ir profesinę veiklą, jo ir asmenų, kurių atžvilgiu jis turi išlaikymo prievolių, pagrindinių asmeninių poreikių patenkinimą ir turto priežiūrą bei valdymą. Bet koks teisinis veiksmas, kuriuo atsakovas pažeidžia šią pareigą, negalioja. Tačiau teisinis veiksmas bus laikomas galiojančiu, jeigu antstolis, kreditorius arba registruotas kreditorius nepareikš prieštaravimo dėl tokio veiksmo, siekdamas užtikrinti vykdytino reikalavimo įvykdymą. Prieštaravimo teisinis poveikis teisėtumui atsiranda nuo teisinio veiksmo atlikimo momento, jeigu vykdomoji nutartis arba kitas antstolio, kreditoriaus arba registruoto kreditoriaus valios pareiškimas įteikiamas visoms teisinio veiksmo, dėl kurio galiojimo prieštaravimą pareiškė antstolis, teismo sprendime nurodytas kreditorius arba registruotas kreditorius, šalims.

Atsakovas negali perduoti kitam asmeniui turto, dėl kurio priimta vykdomoji nutartis, nustatyti jam suvaržymų arba disponuoti tokiu turtu koku nors kitu būdu.

Bet koks teisinis veiksmas, kuriuo atsakovas pažeidžia šią pareigą, negalioja.

4.3 Koks yra tokių priemonių galiojimo terminas?

Šios priemonės galioja iki vykdymo sustabdymo, reikalavimo ir su juo susijusių papildomų aspektų patenkinimo, vykdymo išlaidų išieškojimo ir pan.

Draudimas disponuoti turtu panaikinamas sprendimu, jeigu atsakovas sumoka antstoliui sumą, kuri yra lygi išieškomam reikalavimui, vykdymo išlaidoms ir kreditoriaus išlaidoms.

5 Ar yra galimybė apskųsti sprendimą dėl tokios priemonės skyrimo?

Pagal bendrąsias Civilinio proceso kodekso nuostatas dėl skundų teismo sprendimo teismo vykdymo metu galima paduoti skundą. Atsakovas tokį skundą privalo paduoti per 15 dienų nuo rašytinės teismo sprendimo kopijos įteikimo dienos; skundas paduodamas skundžiamą sprendimą priėmusiam teismui.

Jeigu skundą per nustatytą laiką paduoda tokią teisę turintis asmuo, teismo sprendimas neįsiteisės tol, kol apeliacinis teismas nepriims galutinio sprendimo dėl skundo (taip pat žr. Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 su pakeitimais 254 straipsnį).

Teismo sprendimo vykdymo metu dėl įstatymuose nustatytų priežasčių neįmanoma sustabdyti bylos ir panaikinti pareigą laikytis termino. Taip pat neįmanoma pareikšti ieškinio dėl vykdymo atnaujinimo; tačiau įmanoma pareikšti ieškinį dėl negaliojimo, tačiau tik jeigu šiuo ieškiniu ginčijamas galutinis apeliacinio teismo, kuriame buvo atmetas skundas arba nutraukta skundo nagrinėjimo byla, sprendimas, taip pat galutinis apeliacinio teismo, kuriame buvo patvirtintas arba dėl vėlavimo pakeistas pirmosios instancijos apeliacinio teismo sprendimas dėl skundo arba apeliacinės peržiūros atmetimo, sprendimas (taip pat žr. Civilinio proceso kodekso su pakeitimais 229 straipsnio 4 dalį ir 254 straipsnio 2 dalį).

Teisė į turtą, į kurį negalima nukreipti vykdymo, gali būti įgyvendinama kreditoriaus atžvilgiu, pareiškiant ieškinį dėl vykdymo išimties taikymo tokiam turtui pagal Civilinio proceso kodekso 267 straipsnio 1 dalį.

Teisė į turtą, kuris yra sudedamoji sutuoktinių turto dalis arba kuris, atsižvelgiant į vykdomosios nutarties įgyvendinimą, laikomas atsakovo ir jo sutuoktinio sutuoktinių turto dalimi, nepaisant to, kad su reikalavimu susijęs išieškojimas negali būti nukreiptas į šį turtą, gali būti įgyvendinama *mutatis mutandis* pateikiant tokį prašymą (Civilinio proceso kodekso 267 straipsnio 2 dalis).

Bet kurio iš kreditoriaus reikalavimų, įregistruotų paskirstant pajamas arba kitaip patenkinimų vykdančių teismo sprendimą, autentiškumą, sumą, reikalavimų grupavimą ar jų patenkinimo eiliškumą, atsižvelgiant į teisės aktuose nustatytus turto vertės sumažinimo būdus, taip pat būtina ginčyti pateikiant prašymą (Civilinio proceso kodekso 267a straipsnis).

Bylos šalis gali pareikšti prieštaravimus dėl tam tikrų teismo rezoliucijų. Tai, pvz., yra atsakovo prieštaravimai, susiję su turto aprašu, prieštaravimai dėl gamybos įmonės valdymo ataskaitos arba prieštaravimai dėl sprendimo.

Galiausiai atsakovas teismo sprendimo vykdymo užtikrinimo ir vykdomosios bylos nagrinėjimo metu gali pateikti prašymą atidėti arba sustabdyti teismo sprendimo vykdymą (antstolio vykdymo veiksmus). Teismo sprendimo vykdymo (antstolio vykdymo veiksmų) atidėjimo ir sustabdymo tvarka reglamentuojama Civilinio proceso kodekse, taip pat Vykdymo kodekse (visų pirma Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 su pakeitimais 266, 268 ir 269 straipsniuose ir Vykdymo kodekso įstatymo Nr. 120/2001 su pakeitimais 54, 55 ir 55a straipsniuose).

Skundas vykdomojoje byloje

Antstolio sprendimą galima apskųsti Vykdymo kodekse numatytais atvejais (plg. 55c straipsnį).

Pateikus prašymą dėl daikto išbraukimo iš sąrašo pagal Civilinio proceso kodekso 267 straipsnį, galima reikalauti, kad antstolio sprendimas nebūtų taikomas daiktui; tokį prašymą vykdomajam užtikrinančiam teismui reikia pateikti per 30 dienų nuo antstolio sprendimo, kurį vykdydamas antstolis nesilaikė (net ir iš dalies) prašymo išbraukti daiktą iš sąrašo, įteikimo dienos. Į sąrašą įtraukto kilnojamojo turto negalima parduoti nuo prašymo išbraukti daiktą iš sąrašo pateikimo dienos iki minėto termino pabaigos, taip pat nagrinėjant ieškinį.

Bylos šalis per 8 dienas nuo sprendimo sumokėti bylos išlaidas įteikimo dienos gali pareikšti prieštaravimus dėl tokio sprendimo.

Dėl prašymo atidėti arba sustabdyti vykdymo veiksmus žr. skyrių „Opravné prostředky při soudním výkonu rozhodnutí“.

6 Ar vykdymo procedūroje taikomi kokie nors apribojimai, visų pirma susiję su skolininko apsauga ir terminais?

Remiantis vykdomąja nutartimi (Vykdymo kodekso 44 ir kt. straipsniai), draudimas disponuoti turtu netaikomas atsakovo įprastai verslo ir profesinei veiklai, jo ir asmenų, kurių atžvilgiu jis turi išlaikymo prievolę, pagrindinių asmeninių poreikių patenkinimui ir turto priežiūrai bei valdymui. Atsakovas taip pat gali prašyti antstolio, kad draudimas disponuoti turtu nebūtų taikomas daliai jo turto; šiame prašyme atsakovas privalo įrodyti, kad jo likusio turto aiškiai ir neabejotinai pakanka reikalavimui, įskaitant kreditoriaus išlaidas ir vykdymo išlaidas, patenkinti.

Atsakovas, gavęs teismo antstolio raginimą, kuriame būtina pateikti informaciją apie sumokėjimo terminą ir galimus pareigos sumokėti neįvykdymo padarinius, taip pat turi galimybę patenkinti išieškomą reikalavimą ir sumokėti kredito įmoką mažesnėmis sąnaudomis. Draudimas disponuoti turtu (Vykdymo kodekso 44a straipsnio 1 dalis ir 46 straipsnio 6 dalis) nustoja galioti patenkinus išieškomą reikalavimą ir sumokėjus kredito įmoką. Kitu atveju antstolis tęs vykdymą.

Atsakovo apsauga, visų pirma išskeldinimo iš gyvenamojo būsto arba kito nekilnojamojo turto, kuriame jis gyvena, atveju, užtikrinama 1991 m. gruodžio 23 d. Čekijos Respublikos teisingumo ministro dekreto Nr. 37/1992 dėl apylinkių ir apygardų teismuose taikomos tvarkos su pakeitimais 65 straipsnyje. Toks vykdymas nėra leidžiamas, jeigu vykdytojas, išskeldindamas iš nekilnojamojo turto, pastato, buto arba kambario, nustato, kad išskeldinamas asmuo dėl ligos yra prikaustytas prie lovos arba kad tai yra neseniai pagimdžiusi arba besilaukianti moteris, ir kad išskeldinimas galėtų sukelti didelį pavojų tokio asmens sveikatai; jeigu nepateikiama gydytojo pažyma arba jeigu antstolis abejoja dėl tokios informacijos tikrumo, antstolis sieks gauti medicinos specialisto išvadą. Į kai kuriuos skolininko daiktus vykdymas pagal Civilinio proceso kodeksą negali būti nukreipiamas; taip pat žr. skirsnį „Jaký druh majetku může být předmětem výkonu soudních rozhodnutí?“

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Paskutinis naujinimas: 28/03/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.